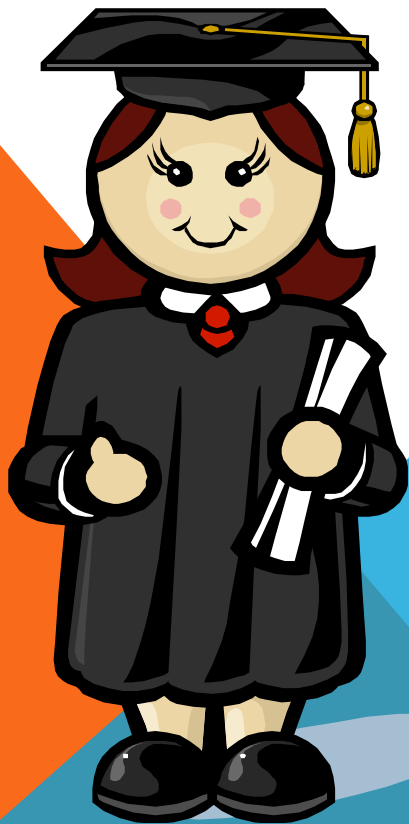

מוכנות לבית הספר

מבטאת את יכולתו של הילד לעמוד בהצלחה בציפיות הקוגניטיביות, פיסיות, והרגשיות במהלך ההסתגלות לחיים בבית הספר

המוכנות מורכבת משני ממדים:

בשלות (MATURATION) ויכולות נרכשות (READINESS)

א. **בשלות מולדת** - תהליך התפתחותי של הבשלה פנימית, התלוי בוויסות גנטי (תורשתי) קבוע מראש אשר הקצב שלו ספונטאני

הבשלות = התפתחות פיזיולוגית / גופנית כוללת:

- א. בשלות מוטורית - שליטה בגוף, אינטגרציה סנסורית/מוטורית, קואורדינציה גסה (קפיצה על רגל אחת, תפיסת כדור וכו')
- ב. בשלות נוירולוגית - שליטה וויסות עצבי (הרטבה, חציית קו אמצע וכו')
- ג. בשלות של כשרים חושיים - ראייה, שמיעה, חישה (ברמת הגיל)
- ד. שליטה גרפו/מוטורית - קואורדינציה עדינה (ציור, השחלה אחיזת טריפל וכו').

הבשלות הקוגניטיבית מתייחסת ליכולות החשיבה, התפיסה, השפה, הלמידה והזיכרון

במסגרת תחום זה נבדקת יכולתו של הילד לחשוב חשיבה ממוקדת וברורה (שאינה אסוציאטיבית) על נושא המוצג בפניו, כמו גם את היכולת שלו לשאול שאלות ולגלות עניין בסובב אותו.

אני 10
<http://anil10.org>

מבחן מסכם בחשבון

פתרו:

$5 + 4 = 9$

$2 + 6 = 8 = 6 + 2$

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

$6 - 3 = \underline{\quad}$

$10 - 7 = \underline{\quad}$

הבשלות הקוגניטיבית מתפתחת בשלבים מוסדרים (פיאז'ה)

**גיל שנה עד שנתיים - השלב סנסו/מוטורי = החשיבה
באמצעות חוויות הגוף**

**גיל 2 - 7 השלב הפרה/אופרציונאלי = חשיבה אגוצנטרית,
מתחיל שימור ועיבוד סמלי,**

**גיל 7 - 12 שלב האופרציות המוחשיות = מתחזקת
ההסמלה, יכולות ההפשטה והחשיבה האקסצנטרית.**

**גיל 12 - 13 שלב האופרציות הפורמאליות = ההפשטה
מתחזקת, החשיבה אוטונומית, ולוגית (נעלמת
האגוצנטריות). שלב של ריאליזם מוסרי.**

הבשלות בתחום המוטורי מתייחסת ליכולות הפיזיות של הילד ומתחלקת למוטוריקה גסה ומוטוריקה עדינה

במוטוריקה גסה הכוונה ליכולתו של הילד להפגין שליטה ותיאום על ביצועי הגוף שלו: קפיצה על רגל אחת, ריצה ודילוג, הליכה לאחור, התמצאות במרחב, הפעלת כוח, יכולת תפיסה וזריקה של כדור וכד'. כמו כן, ישנה חשיבות ליציבה נכונה וחוזק של חגורת הכתפיים אשר יסייעו לו בישיבה לאורך זמן.

במוטוריקה עדינה הכוונה מתייחסת לאחיזה נכונה של כלי כתיבה, שליטה בציור וכתיבה כמו גם בצביעה ומילוי שטחים, גזירה, הדבקה, השחלת חרוזים, כתיבת השם, תיאום עין-יד ועוד.

ב. יכולת נרכשת – תרומת הסביבה, הניסיון, והאימון.

ההתפתחות הקוגניטיבית לשונית – שפה כוללת:

1. התפתחות החשיבה – מעבר מאגוצנטריות לאקסצנטריות
2. כישורי שפה – השפה ככלי תקשורתי
3. אוצר מילים וידע עולם – אוריינות (בן תרבות)
4. תפיסה חשבונית בסיסית – מושגי יחס
5. הבנת תהליכי סיבה ומסובב – הגיון
6. תפיסת רצף הזמן וסדר האירועים – מוקדם ומאוחר
7. מכוונות למשימה
8. מעבר מחשיבה ראשונית (מאגית) לחשיבה שניונית (לוגית).

ההתפתחות הרגשית כוללת :

1. היכולת לפתח נבדלות ונפרדות (לעבוד בקבוצה)
2. היכולת לפתח אגו עצמאי (להיות אני)
3. היכולת לפתח מוקד שליטה פנימי (לקיחת אחריות)
4. היכולת לפתח דחיית סיפוקים, ריסון ואיפוק (המתנה)
5. היכולת להתמודד עם פחדים וחרדות נטישה (להפרד)
6. מוטיבציה להצליח (שאיפה)

ההתפתחות החברתית

התחום החברתי בוחן את יכולתו של הילד להבין נורמות ומצבים חברתיים, ולהסתגל למערכת חדשה. במסגרת תחום זה נבדוק את יכולתו של הילד לזאת לאחר, לרסן קנאה ורכושנות, לשלוט על תוקפנות כלפי הסובבים אותו ולשתף פעולה עם חבריו. כמו כן, נבחנת היכולת של הילד ליצור קשרים חברתיים לאורך זמן ולהחזיק חבר אחד לפחות

התפתחות חברתית כוללת:

- א. יכולת לעבוד בקבוצה - דחיית האגוצנטריות
- ב. יכולת לוותר להתפשר
- ג. יכולת לראות את העולם גם נקודת מבטו של זולת
- ד. יכולת להבחנה בין רגש ומעשה
- ה. כושר לסובלנות, קבלה ואיפוק
- ו. עצמאות ובטחון עצמי המאפשרים אי תלות בזולת, תוך שמירה על רצון אישי.

